

22

שמעתיא זפרקא

91

משכחת לה בנשים בעד מיסה, דאשה נמי פסימנא, אלא ודאי דאשה אינה נאמנת מן סתאס בעד מיסה, אבל ע"א כשר נאמן מן סתאס ע"ש, ומיכו גס-לפ"ז תיקשי מהא דאמרי' שס הכל מודים בעד ח' בעד סוטה וס ודאי מן סתאס אפי' מפי נשים, וכבר נתקשה בזה בגאון המחבר בספרו שס, אלא דכבר הקשה דבר זה במשנה למלך בס' פרשת דרכים דדרך מלוך ס' ק"ל, בהא דתנן אינו נוסג בנשים דמשכחת בעד מיסה, ומתקן לה דכיון דאשה אינה ראויה להעיד בעלמא אע"ג דלכך מנחא נאמנת להעיד אינה חייבת בשבועת העדות ע"ש, ובעין זכ מלאכי כתב אה"ז בתי"ט פ"ב דהוריות דאיפגני ת"ק ור' עקיבא בנשיא אס חייב קרבן שבועת העדות, דה"ק ס"ל דחייב ור' עקיבא ס"ל דפטור, וכתב שס הא דת"ק מחייב בנשיא היינו בעדות נפשות, דהא מלך אינו מעיד, ור' עקיבא ס"ל דפטור דכיון דאינו ראוי להעיד בעלמא אע"ג דבדיני נפשות מעיד אינו עד לכהנייב עליה קרבן שבועת ע"ש :

קס

בדיוק אכתי תיקשי כיון דהתם קו"ל דנשיא חייב שבועת וכמ"ס הרמב"ם פ"י סגות המלך וכהן מביא מביאים קרבן על שבועת העדות וע"כ מייירי בדיוני נפשות, דבדיני ממונות אין המלך מעיד וכדאי' ר"פ שבועת העדות דאינו נוסג אלא בראוי להעיד, ואמר רב פפא למטוסי מלך, וע"כ ל"ל דמייירי בדיוני נפשות, ומבואר דאע"ג דאינו עד בכל מילי מ"מ לבאי מלחא דראוי להעיד אמאי לא מחייב קרבן, ובס' חוס' יס"כ להרב מוסר"ס חביב ר"פ יס"כ כתב על דברי תי"ט בגז' וז"ל וס לא אפשר מכמה אגפי, חדא דמורן ב"מ פ"ג מהל' מלכים כתב דמלך אינו מעיד אפי' בעדות נפשות, והביא ראיה לדבריו ע"ש שכתב וכו' דאפי' אימא דמלך חייב בדיוני נפשות מ"מ לא מתרלא קשיא בסקי, משום דבשבועות אינו אלא בעדות ממון, כמ"ס הרמב"ם פ"ט מס' שריפות העדות, ומאד אני חסס על תי"ט איך נעלם ממנו דין זה, חס לא אמרס אדם משום לחייב קרבן שבועת העדות בעדות נפשות דאינה אלא בעדות ממון פ"ט :

וריישב

דברי תי"ט דודאי בעדות נפשות לאודים ליכא דין שבועת העדות דאינו אלא בעדות ממון, מיכו משכחת לה בעדות נפשות שיש בו דין ממון כגון שיש לבעל עדים שזינתה אשתו וכו' להפסידם כתובתה דכס"ג המלך חייב קרבן שבועת, כיון דכונע עדות ממון כיון דמחויב להעיד מחמת נפשות שבו, שאין חכמה ואין חכונה נגד ד' ולריך להעיד, וממילא מחויב קרבן שבועת על חביעת הכונע-בממון שבו, וכיוצא בזה סוגא עדות נפשות שיש בו דין ממון, ומה שהקשה מוסר"ס חביב מדברי הסקף משנה דמלך אינו מעיד אפי' בעדות נפשות וע"ש ראיינו ואינו מוכרח, ובחוס' בנהדרין ר"פ כס"ג כתבו להדיא דאפי' כ"ג ומלך חייבים להעיד לאפרושי מאיסורא, ומדברי הרמב"ם אין הכרח דפליג בזה על דברי חוס', כמ"ס המשנה למלך פ"א מעדות ע"ש, ומ"מ קשיא קך דאינו נוסג בנשים, דהא אע"ג דבעלמא אינה עד, דהא מלך נמי בעלמא אינו עד, ולמאי דחי מססיד וחייב קרבן שבועת וכמ"ס, ולכן נראה דאע"ג דאשה ועבד כשרים לעדות מיסה אינו בתורת עדות דאין עדות לפסולים, אלא שראו חכמים להאמין בתורת חומדנא ודיעה, וכמו שאמרו בש"ס בפסולי עדות הלך אחר רוב דיעות, ומש"ס עד כשר חומר מת וגשים רבות חומרות לא מת הרי זה כמחזה על מחזה, ועיין ש"ט אס"ע ס' י"א ובח"מ וב"ש שס, ומבואר דאפי' במקום שנאמנים אשה וקרוב ופסול וכשר החילוק ביניהם דפסולי עדות הלך רוב דיעות, ומשום דהם לאו בני עדות נינסו אלא חומדנא ודיעה שראו חז"ל להאמין, ומש"ס הלך אחר רוב דיעות, ועד כבר שראו בגדר עדות ממש כרי סוף נגד מאס פסולים כמחזה על מחזה, וכיון דפסולים אינו בגדר עדות אלא בתורת אימדנא ודיעה, מש"ס לאו בר קרבן בשבועת העדות אית', וכדאיחא בירושלמי, וסוף עד לאפוקי חומר כרי את מקובל עלינו כשנים ומשום דאינו עד וסוגא ברין ר"פ שבועת העדות, וכיון דאינו בתורת עדות דפסולים לאו בני עדות נינסו אלא בתורת חומדנא ודיעה, כיון דקרא לה וסתאס בסוטס לו בעד מיסה משום דייקא ומנסבא ומתוך

חומר

חומר כו'
ודיעס,
ומעיל ב
בהרי את
דכא בכו
מכיו עד
ויכא דנ
עד ומחוי
בעדות,
מחוי חז
מדברנ ז
ס"ל בעד
מדברנ ט
בגדר עד
בגדר עד
דיעות וב
מחלס,

בירה

מלחא דנ
לפנין דנ
ע"א אפי'
כריב"ש
כרמ"א
במלחא ד
שבועות
אפשר לו
חס ר"ג
נאמן שמו
ואין ע"א
דע"א כ
לנטיי וכו'
דזה לא ה
לומר מת
התם נמי
ע"ש, וב
באמין יח
בס' המפי